

GLEDALIŠČE - Premiera koprodukcije **SNG Nova Gorica** in PG Kranj

Pravljice našega otroštva za odrasle

NOVA GORICA – Kdor ni v svojem otroštvu poslušal in podoživljal vsaj ene pravljice, naj prvi vrže kamen. Ne glede na socialnogo-spodarski izvor najbrž ga ni človeka, ki se ne bi vživel v pravljicne podobe in zgodbe ter z odprtimi usti vsrkaval zgodbe in nezgode raznih izmišljenih, polresničnih ali resničnih junakov. Pravljicni svetovi so doživeli ničkoliko gledaliških dramatisacij ali filmskih predelav, pravljicne urice se v posameznih okoljih vrstijo na tekočem traku, v vrtcih so del didaktičnega vsakdana, doma pa zvečer namesto kamilice pripomorejo k hitremu spanju. Ampak – kako pravljico uprizoriti na odru brez vsakršnih pripomočkov oziroma z minimalnim naborom avdiovizualnih elementov? Z odrekanjem hipnim gledališkim efektom? Nagovoriti odraslo občinstvo?

S tem izzivom so se soočili ustvarjalci predstave *Pravljice našega otroštva*, ki pravzaprav ni predstava v ožjem smislu, gre za pripovedno gledališče, kakršnega je s svojo poetiko uveljavil režiser Jernej Lorenci. Njegovo raziskovanje svetaj je izrazito avtorefleksivno v smislu, da skuša prodreti v intimo, stopiti na psihološka polja posameznika, v njegovo emotivno bistvo ter se s tem dokopati do vzrokov, izhodišč, zakajev kolektivnih opredelitev in dejanj. Skratka, preko tankega individualnega tkiva do družbenih nastavkov, ki oblikujejo ali spreminjajo naše bivanje, ga ideološko oblačijo ali slačijo. Tako je tudi s *Pravljicami našega otroštva*, ko se sedem igralcev (Iztok Mlakar, Doroteja Nadrah, Vesna Pernarčič, Darja Reichman, Blaž Setnikar, Urška Taufer in Gregor Zorc) sooča s svojim otroštvom in tistimi pravljicnimi povedmi, ki so jim ostale najbolj v spominu. Njihovo pripovedovanje je izrazito osebno naravnano z interakcijo dogodkov iz lastnega oziroma družinskega življenja, kar vpletajo v zgodbe o Janku in Metki, Rdeči kاپici, Paličici in tako naprej. Večkrat pripovedno nit oblikujejo po svojih željah oziroma po svoji logiki, dobro obrnejo v zlo in obratno, spletajo

Iz predstave *Pravljice našega otroštva*

NADA ŽGANK/SNG

vzporedno zgodbo, kakršno si je pač predstavljala njihova otroška pamet.

S tem procesom režijska zamisel (dramaturg Matic Starina) z odlično igralsko zasedbo nepričakovano vplete avditorij v krog, iz katerega ni izhoda: tudi gledalci sami pri sebi oblikujejo svoj doživljaj znanih pravljic in s tem obrnejo spomin v čas, ki ga ni več. Prav odtekanje časa je bistven element težko uprizorljive predstave, ki (kot že povedano) nima fizične dinamike, oblikuje jo moč besede s subjektivizacijo pravljicnosti. Zani-

mivo pri vsem tem je, da natančna razčlemba posameznih pripovedi nas vodi celo v strašljive figure, v zvito pamet protagonistov pravljic, v večkrat brezizhodne lege in labirinte nepredvidljivega, izhod pa je seveda v ugodnem razpletu. Za pravljico se ve, da nosi v sebi tudi moralni poduk, a je v predstavi vsakršno moraliziranje zabrisano, s tem pa *Pravljice našega otroštva* nalagajo gledalcu breme odgovornosti, kako je svoje otroštvo prenesel v tako imenovani zreli čas.

Marij Čuk